

ΣΗΜΕΙΩΜΑ ΕΚΔΟΣΗΣ

Με το τεύχος αυτό τα «Τετράδια» συμπληρώνουν πέντε χρόνια κυκλοφορίας. Πρωτοκυκλοφόρησαν το φθινόπωρο του 1980 με την πρωτοβουλία μιας μικρής ομάδας ανθρώπων που ύστερα από μια πολύχρονη πορεία στο πολιτικό και θεωρητικό πεδίο, θέλησε μέσω του έντυπου αυτού να ενισχύσει τις προσπάθειες κριτικής αντιμετώπισης της σύγχρονης μας πραγματικότητας και να συμβάλει στο άνοιγμα ενός πλατιού δημοκρατικού διαλόγου γύρω από την κρίση και τα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ελληνική δημοκρατική αριστερά.

Δεν ήταν λίγες οι ανακατατάξεις και οι αλλαγές που συντελέστηκαν στο περιοδικό τα χρόνια που πέρασαν. Μια ιδέα της ροής αυτής μπορεί να αποκομίσει ο αναγνώστης που θάχει την υπομονή να σκύψει στις 1216 τυπωμένες σελίδες του. Είναι για μας φυσικό το ότι ένα μεγάλο μέρος από τους διάφορους συνεργάτες μας δεν είναι πια ανάμεσά μας. Τα «Τετράδια» έχοντας την άποψη ότι «δεν εξαντλήθηκαν ακόμα τα λάθη», ότι η αυστηρή προσήλωση στις αρχές της ετερογένειας, της πολυφωνίας και του πλουραλισμού είναι λογικό να μην μπορεί να καλύψει τις οπτικές εκείνες που είτε εξ αρχής θέλανε ένα περιοδικό γραμμής ή σε κάποιο σημείο της πορείας συνειδητοποιούσαν ότι η συζήτηση – συνύπαρξη με διαφορετικές απόψεις δεν οδηγούσε πρακτικά πουθενά, θεωρούν θεμιτές τις διατυπωθείσες αντιρήσεις.

Κι ίσως οι φίλοι μας αυτοί νάχουν δίκιο, μια και η προσπάθεια συγκρότησης μιας άλλης, εναλλακτικής κοινωνικής, πολιτικής και πολιτιστικής πρότασης φαντάζει στις σημερινές συνθήκες σχεδόν ακατόρθωτη. Συμφωνούμε στη διαπίστωση, γιατί πράγματι μέχρι σήμερα μόνο ψηφίδες έχουμε βρει. Το ψηφιδωτό, γνωρίζουμε πια, ότι είναι ένα πολύ μακρινό ζητούμενο, στο βαθμό που θα επιμένουμε αδιάλλακτα στο να κουβαλήσει ο «κάθε τεχνίτης την δική του πέτρα». Γιατούς λοιπόν που εξακολουθούν να ασχολούνται μαντή τη μίξερη, ψυχοφθόρα υπόθεση, οι δυτικές Ινδίες δεν είναι η Ασία, αλλά η Αμερική· το πρόβλημα πια δεν είναι τεχνικό, δεν είναι ποσοτικό. Έχοντας μια λογική άρνησης της ασκούμενης πολιτικής, αρνούνται να ασκήσουν πολιτική με τους τρέχοντες όρους.

Η μη άσκηση πολιτικής με τους τρέχοντες όρους δεν σημαίνει ότι τα «Τετράδια» είναι ένα περιοδικό που ακυρώνει τον υπότιτλό του. Επιδιώξη τους ήταν και θάνατι να ενισχύσουν τον χαρακτήρα τους ως περιοδικού πολιτικής παιδείας, ως περιοδικού που επιδιώκει να διαμορφώσει κριτήρια, μια και αμετάθετος στόχος τους παραμένει η συνειδητή προσπάθεια για την διαμόρφωση των όρων εκείνων που θα κάνουν ικανή την υπό διαμόρφωση νέα δημοκρατική αριστερά να αποκτήσει ένα δικό της αυτόνομο, ριζοσπαστικό πολιτικό κριτήριο.

Έτσι τα «Τετράδια» θα εξακολουθήσουν να παραμένουν ένα α-δέσποτο πολιτικό περιοδικό με κεντρικό άξονα την κριτική της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας από την σκοπιά της λογικής εκείνης που πιστεύει ότι η πορεία ανάδειξης των άμεσων παραγωγών σε αυτοκίνητα υποκείμενα, δεν μπορεί παρά να είναι στενά συνυφασμένη με την ελευθερία του καθένα να σκέφτεται διαφορετικά, με το δικαίωμά του να διεκδικεί κάτω από τις οποιεσδήποτε συνθήκες την ατομική του ή συλλογική αυτοδιάθεση.

Αυτό σημαίνει ότι τα «Τετράδια» θα εξακολουθήσουν να προβάλλουν, όσο πιο συστηματικά μπορούν, όλες εκείνες τις απόψεις που στοχεύουν, μέσα στα πλαίσια της παραπάνω λογικής, στο ξεπέραςμα της σημερινής νεοελληνικής, κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας, με ιδιαίτερη όμως έμφαση στην προβολή ριζοσπαστικών απόψεων γύρω από τα εθνικά μας προβλήματα, προβλήματα άμεσα συναρτημένα με την διατήρηση της εθνικής μας ταυτότητας και την επιβίωσή μας σαν λαού.

Η επιμονή μας στο σημείο αυτό και ιδιαίτερα γύρω από το κυπριακό, θάναι απόλυτη. Όχι μόνο γιατί τυπικά τα «Τετράδια» είναι το μοναδικό ελληνικό πολιτικό περιοδικό που έμπρακτα πρόβαλε το κυπριακό σαν το υπ' αρ. ένα ελληνικό εθνικό πρόβλημα, αλλά, πιο ουσιαστικά, γιατί ίσως η περίοδός του αυτή νάναι και η τελευταία. Το επαναλαμβάνουμε: «Η υπόθεση της Κύπρου είναι ζήτημα ζωής ή θανάτου και για τα δέκα εκατομμύρια έλληνες. Γιατί όταν το ένα χέρι μας κοπεί, πονεί και ακρωτηριάζεται όλο το σώμα». Μας πιάνει πραγματική αποστροφή, όταν σκεφτόμαστε ότι το σύνολο των ελλαδικών και ελληνοκυπριακών αριστερών πολιτικών δυνάμεων, είναι έτοιμο να στήσει επιτροπές αλληλεγγύης για κάθε θύμα αντεπαναστατικής βίας που εκδηλώνεται στις πέντε ηπείρους, την ίδια στιγμή που κρατάει αυτή την παχυδερμική στάση απέναντι στις διακόσιες χιλιάδες πρόσφυγες, αδέρφια του. Δεν μπορείς να εκφράσεις ουσιαστική διεθνιστική αλληλεγγύη όταν έχεις ολοκληρωτικά χάσει την εθνική σου ευαισθησία. Τα «Τετράδια» επιμένουν ότι ένα από τα πιο ουσιαστικά στοιχεία για να αναγνωρίσουμε την πραγματική στάση και την ιδεολογία των διάφορων τάξεων της ελληνικής κοινωνίας απέναντι στον ιμπεριαλισμό, ένα βασικό κριτήριο για τον πατριωτισμό, αντι-ιμπεριαλισμό και σοσιαλισμό, τάξεων, ομάδων, κομμάτων, οργανώσεων και ατόμων, αποτελεί η στάση απέναντι στο εθνικό πρόβλημα της Κύπρου.

Στο παρόν τεύχος κρίναμε σκόπιμο να προτάξουμε ένα μικρό αφιέρωμα στον Σάκη Καράγιωργα. Η επιλογή αυτή, που συμπίπτει και με τον δικό μας απολογισμό, οπωσδήποτε δεν ήταν τυχαία αφού για τα «Τετράδια» ο Καράγιωργας ήταν ένας από αυτούς που μέσα στα πλαίσια της ετερογένειας συμπύκνωνε ό,τι εμείς θεωρούμε δημοκρατικό, αριστερό και πατριωτικό στην πιο ειλικρινή εκδοχή του.

Στο τεύχος αυτό υπάρχει επίσης ένα κείμενο του Ανδρέα Χριστοδουλίδη που έρχεται να προσθέσει τη δική του άποψη και ευαισθησία, ενισχύοντας την επιχειρηματολογία των λίγων εκείνων αριστερών που επιμένουν να θεωρούν πρωταρχικό καθήκον τους τη μάχη για την σωτηρία της Κύπρου.

Δεν είναι σχήμα ρητορικό ότι τα «Τετράδια» άντεξαν, παρ' όλες τις δυσκολίες, πέντε χρόνια χάρις στην ανιδιοτελή συμπαράσταση και ενίσχυση των φίλων και συνεργατών τους. Αυτή και μόνο αυτή είναι που και τώρα μπορεί να τα κρατήσει και να τους δώσει την δυνατότητα να αναπτυχθούν κόντρα στο ρεύμα.

ΤΑ ΤΕΤΡΑΔΙΑ

Υ.Γ.

Το προγραμματισμένο γιαυτό το τετράδιο άρθρο του Mehmet Tekinalp: «Η θέση της αριστεράς στην Τουρκία τέσσερα χρόνια μετά το στρατιωτικό πραξικόπημα» θα δημοσιευτεί στο επόμενο τεύχος.